

li estu farila vicreĝo de la nove mal~otaj landoj Z. 4 Esti la unua, kiu ekvidas aŭ ektrovas ion ĝis tiam nekonata : mal~i trezoron, fonton, minon, manuskripton, korpon, planedon, la leĝojn pri la pezo~forto (Kp ELPENSI, ELTROVI, INVENTI).

Kozako. 1 Nomada rabisto. 2 Dum la cara tempo, kavaleria soldato, rekrutita en la popoloj el la sudorienta parto de Rusujo. 3 Malmolkora, kruela homo.

Krabo. Dekpieda markrustulo, kies kelkaj specoj estas manĝeblaj (*cancer*) : sur la bordo malaltaj fortikaĵoj platiĝis kiel ~oj.

Krabro. Vespego (*vespa crabro*).

* **Kraël** (tr). Eljeti salivon aŭ pulman mukon el la buŝo : *ne ~u en pulon, ĉar vi trinki bezonus Z*; *~i sur iun Z*, sur ion (kiel signo de malestimo); *~i sangon B*; (f) *la naturo el~u min kiel eksterminda beston, se mi rompos tiun ĉi juron Z*; (f) *ĉiudimante la urbo kvazaŭ el~as sian tutan loĝanturon en la ĉirkaŭaĵon*; kiu supren ~on *ĵelas*, sian burbon al ĝi submelas Z; ~ujo. Kp SPUTI.

* **Krado.** Aro da lignaj aŭ feraj stangoj, interspace kunigitaj per transversaj samspecaj stangoj, k servanta kiel forta barilo : *la ~oj de parko, domo, fenestro, monaĥejo, malliberejo*; kameno ĉirkaŭita de arle aranĝita ~aĵo Z. ~1 (tr). Provizi per ~o : (f) *mikskolore ~ita ŝtofo Z*. De~1 Z (tr). Apartigi per ~o. ~a Z, ~eca. Prezanta intencajn interspacojn, same kiel ~o : *tru lu ~a aperturo de la pordego Z*. ~roŝtillo. Kuireja aparato, konsistanta el paralelaj ferstangoj, sur kiujn oni metas vianon aŭ fiŝon, por ĝin ekroŝti per vigla fajro.

* **Krajono.** Maldika koloneto el grafito aŭ alia mineralo, entenata en ligna bastoneto, k uzata por skribi aŭ desegni.

* **Krakl** (ntr). Eligi sekan bruon de ŝirado, krevado aŭ rompado : *la hela fajro gaje ~adis Z*; *~is paŝo post paŝo Z*, *vangoŝrapo Z*, *tamburo Z*, *muelilo Z*, *moloro*; li ~is per la *vipo Z*; la *pezaj radoj ~is obtuze Z*; vento ~igas k rompas arbojn; sekaj folioj, neĝo ~adas Z; kun ~anta (rid~anta) lono de gajigisto Z; li mensogas tiel, ke la muroj ~as Z; la pordo fermiĝis kun laŭta ~o; estis ~o, kvazaŭ la ĉielbarilo krevis Z; (f) *liam*

ek~is (eksplodis) la milito; kiam la *Habsburga imperio dis~is* (dispecigis), la ĉeĥa popolo igis sendependa regno; la ~oj de la londono Z; la ~ado de la teleroj k pladoj en la kuirejo Z; ~manĝeli macojn Z. Kp KLAKI. ~etl (ntr). Eligi mallaŭtan ripetitan ~on : *la salo ~etis en la fajro*; la *hajo ~elas sur la legmenlo*; ~eligi sukerajon en siaj dentoj Z.

* **Krakeno.** Malgranda seka nesukerita kuko, kiu krakas sub la dento. Kp KRINGO.

krambo ☞. G. de manĝeblaj kruciferoj (*crambe*).

kram(p)fo ☞. Speco de spasma kun subita k dolora kuntiriĝo de muskoloj. Kp KONVULSIO, SPASMO.

* **Krampo.** 1 Fera kurba peco, kun unu aŭ pluraj pintoj, kiu, en ĉarpentaroj aŭ masonaĵoj, servas por haltigi, kunigi aŭ forte fiksi : *kunigi du trabojn per ~o B*. Kp UKO. 2 Tipografia signo montranta komencon k finon de parentezo : *kelkaj vortoj estas embrakitaj de ~oj*. ~1 (tr). 1 Fiksi per ~oj : *~i ĉarpentarojn*. 2 (f) Forte alkrōĉi : *forpetila sur la ŝtonegojn, ĵometo da verdaĵo sin ~is al la malpli altaj lokoj B*. Inter~igi. Meti frazon aŭ frazeron inter ~oj. **Kuniga ~o.** Tipografia signo, kun duobla kurbo, kiu servas por vertikale kunigi plurajn vortojn.

* **Krano.** Aparato adaptita al ekstrem-ajo de tubo, k provizita per turnebla fermilo, kiu povas laŭ la direkto de sia turniĝo ebligi aŭ nebligigi elfluadon de fluajo aŭ gaso. El~1 Z (tr). Elverŝi per ~o.

* **Kranio.** 1 Osta skatolo, kiu entenas k ŝirmas la cerbon de la vertebruloj : *aŭtomobilo krevigis al li la ~on*; *kapoj diferencas, ~oj egulas Z* (sk post morto); *long~ulo, rond~ulo*. 2 (f) Kapo : *en ĉiu ~o regas aparta opinio Z*; *granda ~o, sed interne neniu Z*.

kranko ☞. Ortangula peco el fero aŭ ligno, fiksita sur akso por turni radon, akson de maŝino ktp : *per turnado de l' ~o oni transformas ĝian rektlinian movon en cirklan*; ~o kun kuliso; *man~o*; *ĵrunla, sekuriga ~o*.

krasulo ☞. G. de ~acoj, kun bonodor-antaj floroj kaj dikaj folioj (*crassula*).

* **Kratago.** Arbo el fam. rozacoj, kun blankaj floroj (*crataegus*).